

MEMORIA XUSTIFICATIVA DO CONVENIO ENTRE A CONSELLERÍA DE INFRAESTRUTURAS E MOBILIDADE, O CONCELLO DE SANTIAGO DE COMPOSTELA E A SOCIEDADE MUNICIPAL DE XESTIÓN DO TRANSPORTE URBANO DE SANTIAGO, SA (TUSSA) PARA A ORDENACIÓN DA XESTIÓN DA EXPLOTACIÓN DA ESTACIÓN DE AUTOBUSES DE SANTIAGO DE COMPOSTELA

1. Antecedentes

A estación de autobuses de Santiago de Compostela, situada na Praza de Camilo Díaz Baliño, foi adxudicada ao Concello de Santiago de Compostela por Resolución do Ministerio de Obras Publicas de 1 de xuño de 1971 (BOE nº142, de 15 de xuño), por un período de 75 anos, mediante un contrato de concesión de explotación do servizo.

Mediante o Real Decreto 212/1979, de 26 de xaneiro, o Real Decreto 2299/1982, de 24 de xullo, e o Real Decreto 3548/1983, de 28 de decembro, traspasáronse á Comunidade Autónoma de Galicia as funcións e servizos en materia de transportes terrestres.

Asemade, o Real Decreto 88/1996, do 26 de xaneiro, sobre ampliación de medios materiais traspasados á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de transportes terrestres, traspasou á Comunidade Autónoma os terreos e instalacións de dominio publico afectos á explotación da estación de autobuses de Santiago de Compostela, sita na rúa San Caetano sen numero.

E por Resolución da Consellería de Política Territorial, Obras Publicas e Vivenda de 5 de abril de 2005, autorizouse a cesión da concesión da explotación do servizo da estación de autobuses á empresa Sociedade Municipal de Xestión do Transporte Urbano de Santiago (TUSSA), nas mesmas condicións da adxudicación orixinaria e coa limitación que na mesma se establece, que foi incorporada á escritura publica de cesión outorgada ante notario o 30 de xuño de 2005.

O 15 de xuño de 2016 asinouse un Convenio Marco de Colaboración entre o Ministerio de Fomento, a Xunta de Galicia, o Concello de Santiago de Compostela e a Entidade Pública Empresarial ADIF-Alta Velocidade, para o desenvolvemento da futura estación intermodal de Santiago de Compostela e a súa contorna urbana, toda vez que *“as partes comparten o interese en promover a utilización do transporte público e a mobilidade sustentable, a través*

de medidas e actuacións destinadas a alcanzar a intermodalidad entre o transporte público de viaxeiros en autobús e o transporte público de viaxeiros en ferrocarril, facilitando desta maneira os desprazamentos entre a orixe e o destino final do usuario con maior rapidez, eficiencia e menor custo”.

O convenio sinala como obxectivos a atinxir:

- Dotar a estación de Santiago das instalacións coa capacidade e condicións necesarias para a chegada da alta velocidade a Galicia.
- Promover a utilización do transporte público e a mobilidade sustentable, mediante a execución dunha estación intermodal en Santiago de Compostela que poña a disposición do usuario a posibilidade de combinar diferentes modos de transporte público (ferrocarril e autobús) dunha maneira rápida e eficiente e cun menor custo ambiental e económico.
- Mellorar a permeabilidade transversal da cidade na contorna da estación de ferrocarril de Santiago de Compostela, a través dunha conexión peonil entre os barrios do Ensanche e Ponte Pedriña que, á súa vez, permitirá a conexión entre a estación de ferrocarril e a nova estación de autobuses. Dita conexión será funcionalmente capaz de permeabilizar fluxos de carácter peonil entre ambas as partes da cidade de maneira accesible.
- Adaptar as instalacións ferroviarias ás necesidades a curto e medio prazo, permitindo ao mesmo tempo a compatibilidade desta actuación co posterior desenvolvemento global do ámbito e da estación intermodal.

Entre os ámbitos de colaboración previstos no convenio atopase a execución pola Consellería de Infraestruturas e Mobilidade dunha nova estación de autobuses, que se integra na futura estación intermodal.

Para lograr estes obxectivos, o 5 de outubro de 2017, o Consello da Xunta aprobou a Fase I do proxecto integrado da nova estación intermodal de Santiago de Compostela (estación de autobús e pasarela peonil de conexión -incluso praza Clara Campoamor), como proxecto público de urxencia ou excepcional interese.

O obxectivo do proxecto da nova estación de autobuses integrada na estación intermodal de Santiago de Compostela é aproximar as dúas estacións destinadas aos dous tipos de transportes de viaxeiros de ferrocarril e de autobús; onde ademais se mellora a conexión entre dous ámbitos da cidade actualmente divididos polas vías do tren.

A parcela na que se está a construír a nova Estación de Autobuses de Santiago de Compostela é unha franxa alargada situada ao sueste da actual estación de trens de ADIF, que na súa parte máis ampla ten unha dimensión de 70 metros e unha lonxitude aproximada de 290 metros. A parcela linda ao noroeste co ámbito onde se asenta a actual estación de ferrocarril de ADIF e ao sueste coa rúa Clara Campoamor.

O edificio organízase en dúas plantas superpostas, na planta inferior sitúase a zona de dársenas e as vías de circulación e manobra de vehículos, e na planta superior do edificio atópanse os servizos necesarios para atender aos viaxeiros/as.

A conexión co casco urbano e coa estación de trens realízase a través dunha gran pasarela transversal elevada que conecta os edificios e facilita a circulación dos pasaxeiros/as.

A estación conta con 2.795,76 m² de superficie útil e 8.870,81 m² de superficie construída.

Para a súa execución, a Consellería de Infraestruturas e Mobilidade licitou o contrato de obra para a execución da nova estación de autobuses integrada na estación intermodal de Santiago de Compostela, o cal, logo da súa tramitación, foi formalizado o 11 de xuño de 2018. O orzamento do contrato é de 14.299.344 € (sen IVE), cofinanciados nun 80% con cargo ao Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional (FEDER), Programa Operativo Galicia 2014-2020.

Outro dos ámbitos de colaboración previstos no convenio marco versaba sobre a situación xurídica que a entrada en funcionamento da nova estación de autobuses produciría en relación ao contrato de xestión de servizos da actual estación de autobuses, comprometéndose tanto a Consellería de Infraestruturas e Mobilidade coma o Concello de Santiago de Compostela a estudar a referida situación e a buscar unha solución que non levara consecuencias indemnizadoras para ningunha das dúas partes, e así se expresa nas súas cláusulas terceira e sétima do convenio.

2. Competencia

O Estatuto de Autonomía de Galicia, aprobado pola Lei Orgánica 1/1981, de 6 de abril, establece no seu artigo 27.8 que a Comunidade Autónoma galega ten competencia exclusiva en materia de ferrocarrís e estradas non incorporados na rede do Estado e cuxo itinerario se desenvolva integramente no territorio da comunidade autónoma e, nos mesmos termos, o transporte levado a cabo por estes medios ou por cable.

A Consellería de Infraestruturas e Mobilidade, de conformidade co previsto no Decreto 26/2019, do 7 de marzo, polo que se establece a estrutura orgánica da devandita consellería, ten entre as súas competencias o de impulso, xestión e coordinación das políticas nos ámbitos da planificación, financiamento e ordenación do transporte.

En concreto, correspóndelle, a través da Dirección Xeral de Mobilidade, o estudo, análise e implantación de plans e proxectos de fomento do transporte público e a mobilidade sustentable, así como a planificación, coordinación, redacción dos estudos e proxectos necesarios para o seu desenvolvemento e execución da oferta intermodal de transporte na Comunidade Autónoma e das infraestruturas do transporte de viaxeiros/as, así como a proposta da súa adxudicación e explotación.

E nesta liña, compételle a preparación e seguimento de protocolos, acordos e convenios sobre actuacións concertadas con outras administracións públicas en materia de infraestruturas de transporte.

E o artigo 100 da Lei 5/2011, de 30 de setembro, do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia atribúe ás persoas titulares das diferentes consellerías a facultade de celebrar convenios para a ordenación das facultades que lles correspondan sobre os bens e dereitos que tivesen adscritos organicamente, previo informe favorable do centro directivo competente en materia de patrimonio.

3. Razóns de oportunidade

Próximo o remate da construción da nova estación de autobuses de Santiago de Compostela integrada na estación intermodal, noutra localización e cunha infraestrutura diferente á da actual estación, faise necesario unha nova ordenación das relacións xurídicas existentes entre a Xunta de Galicia e o Concello de Santiago de Compostela co fin de atinxir os obxectivos fixados no convenio marco de colaboración asinado o 15 de xuño de 2016 e favorecer a utilización do transporte público e unha mobilidade sostible.

Así, tendo en conta que, a actual estación de autobuses de Santiago de Compostela é xestionada pola sociedade municipal TUSSA, medio propio e servizo técnico do Concello de Santiago de Compostela, mediante un contrato de concesión cuxa vixencia se estende ata o

1 de xuño de 2046, é necesario resolvelo, habida conta o investimento realizado pola Consellería de Infraestruturas e Mobilidade da Xunta de Galicia para dotar a Santiago de Compostela dunha nova estación de autobuses máis moderna, funcional e eficiente, polo que resulta preciso coordinar os esforzos de ambas administracións de cara a optimizar xestión do servizo de estación de transportes en Santiago de Compostela, de xeito tal que se poida realizar o peche da actual estación de autobuses e a apertura da nova estación de autobuses de Santiago de Compostela integrada na estación intermodal, sen merma da calidade na prestación do servizo de estación de transportes na cidade e ocasionando as menores molestias posibles aos usuarios/as destas infraestruturas.

4. Obxectivos

Á vista da situación exposta o obxecto do presente convenio é ordenar as relacións de carácter patrimonial entre a Consellería de Infraestruturas e Mobilidade e o Concello de Santiago de Compostela, segundo o disposto no artigo 99 da Lei 5/2011, de 30 de setembro, co fin de garantir a xestión da explotación da estación de autobuses de Santiago de Compostela, a través da materialización das seguintes actuacións:

1º) Formalizar a resolución, por mutuo acordo das partes, do contrato de xestión do servizo publico da estación de autobuses adxudicado ao Concello de Santiago por Resolución do Ministerio de Obra Publicas de 1 de xuño de 1971 e, posteriormente, cedido á sociedade municipal TUSSA o 5 de abril de 2005.

2º) Outorgar ao Concello de Santiago de Compostela unha concesión de dominio público sobre os terreos e as instalacións da estación de autobuses de Santiago de Compostela integrada na estación intermodal, situada na rúa Clara Campoamor, e construída pola Consellería de Infraestruturas e Mobilidade, segundo o proxecto denominado “ Fase I do proxecto integrado da nova estación intermodal de Santiago de Compostela (estación de autobuses e pasarela peonil de conexión – incluso praza clara Campoamor), para a xestión da explotación da estación de autobuses de Santiago de Compostela.

Tratase dun convenio patrimonial de natureza executiva, polo que a súa formalización requirirá a tramitación previa do procedemento específico que corresponde a cada un dos negocios xurídicos aos que se refiren as actuacións descritas.

Así, a primeira actuación deste proceso require a resolución do contrato de concesión para a explotación da estación de autobuses de Santiago de Compostela outorgado por Resolución do Ministerio de Obra Públicas de 1 de xuño de 1971, así como do resto de contratos relativos aos servizos complementarios, de xeito tal que se poidan conseguir dous obxectivos:

1º) Permitir o cese na prestación do servizo de estación de autobuses que se desenvolve en dita infraestrutura dende a súa adxudicación ao mesmo tempo que se poña en servizo a nova estación de autobuses de Santiago de Compostela sita na rúa Clara Campoamor, sen merma nos servizos prestados.

2º) Reverter os bens e instalacións da estación de autobuses de Santiago de Compostela a súa titular nas condicións establecidas no contrato de 1 de xuño de 1971 e nas pactadas neste convenio para facer efectiva a dita entrega.

O propio título contractual de 1 de xuño de 1971, polo que se adxudicou a concesión para a explotación da estación de autobuses de Santiago de Compostela prevé a figura xurídica precisa para cumprir este primeiro fito, ao establecer na súa condición 23ª.5 a posibilidade de extinción do contrato por mutuo acordo da Administración e do concesionario e na condición 28 que sinala: *“En caso de extinción de la concesión por mutuo acuerdo de la Administración concedente y el concesionario, se estará a lo validamente estipulado al efecto por ambas partes.”*

E isto, sen prexuízo, da obriga do concesionario de reverter o servizo á Administración, e de entregar as obras e instalacións a que estea obrigado segundo o contrato, e no estado de conservación e funcionamento adecuados.

Asemade, o artigo 75 do Texto articulado de la Ley de Bases de Contratos del Estado aprobado por Decreto 923/1965, de 8 de abril, norma legal de aplicación á resolución do contrato de referencia, ampara como causa de resolución dos contratos de xestión de servizos públicos o mutuo acordo entre a Administración e o empresario concesionario.

E, idéntica previsión atopase na vixente Lei 9/2017, de 8 de novembro, de contratos do sector público, a cal, configura o mutuo acordo entre a administración e o contratista como unha causa de resolución contractual, sempre que razóns de interese público fagan innecesaria ou inconviniente a permanencia do contrato e non concorra outra causa de resolución imputable ao contratista.

A segunda actuación, ven constituída pola apertura e explotación da nova estación de autobuses de Santiago de Compostela integrada na estación intermodal, e para o seu cumprimento considérase axeitado acudir a figura do convenio patrimonial, ao constituír un instrumento xurídico capaz de permitir a ordenación de ditas relacións patrimoniais nun determinado ámbito ou a realización de determinadas actuacións respecto dos bens e dereitos de cadanseu patrimonio.

A maiores, non pode esquecerse que os convenios patrimoniais poden conter cantas estipulacións se consideren necesarias ou convenientes para a ordenación das relacións patrimoniais entre as partes que interveñan, sempre que non sexan contrarias ao interese público, ao ordenamento xurídico ou aos principios da boa administración.

Neste marco, a Lei 5/2011, de 30 de setembro, permite o uso privativo de bens de dominio público baixo a modalidade de concesión de dominio público, cando a ocupación se efectúe con obras ou instalacións fixas ou por prazo inicial superior a catro anos.

A concesión demanial debe axustarse ás condicións que se aproben pola persoa titular da consellería a que se atopen adscritos organicamente os bens, previo informe favorable da consellería competente en materia de patrimonio, que será preceptivo e vinculante.

A Lei 5/2011, de 30 de setembro, establece que a concesión pode adxudicarse directamente cando, coma acontece no presente suposto, o concesionario sexa outra administración pública e debe formalizarse nun documento administrativo e este documento é título suficiente para inscribir a concesión no rexistro da propiedade.

En definitiva, a través da nova regulación das relacións de carácter patrimonial chamadas a realizar por cada unha das partes asinantes do convenio, regulase a obriga de transmisión da titularidade dos terreos sobre os que se asenta o edificio da nova estación de autobuses, ao tempo que se dota dun título xurídico que habilite ao Concello de Santiago de Compostela para desenvolver a explotación do servizo da nova estación de autobuses de Santiago de Compostela integrada na estación intermodal.

4. Estimación de custos e financiamento

O réxime económico derivado da resolución e liquidación do contrato de xestión do servizo da estación de autobuses adxudicado ao Concello de Santiago por Resolución do Ministerio de Obras Públicas de 1 de xuño de 1971, e, posteriormente, cedido á sociedade municipal

TUSSA o 5 de abril de 2005, será o validamente acorden as partes segundo o que establece o Anexo I do convenio.

O réxime económico da concesión de dominio público para a xestión do servizo da estación de autobuses de Santiago de Compostela integrada na estación intermodal será o establecido no título concesional outorgado ao Concello de Santiago de Compostela para a xestión do servizo de estación de autobuses de Santiago de Compostela integrada na estación intermodal e no Proxecto de explotación da referida estación de autobuses que será aprobado por Resolución da Dirección Xeral de Mobilidade e que figura no Anexo II do convenio.

Santiago de Compostela,

O director xeral de Mobilidade

Ignacio Maestro Saavedra

